

Boerderijnummer	3.2.150
Erfnaam	Erve Plasman
Oudste vermelding	1379
Afgebroken	1938, was gelegen nabij de Scheper aan de Herikerweg

Historie boerderij

Het verdwenen erve Plasman gelegen tussen de Scheper en Vinkert, daar waar de Scheper nu een weide heeft, is een samenvoeging van de twee oude erven **Rikardinc** (ook o.a. Rickarding of Rijckerdynk genoemd) en **Seberting** (ook genoemd Zeghebertinck of Segbertinck). Deze beide erven werden al in 1379 geregistreerd. Na 1600 zijn de beide erven opgegaan in Plasman.

In de beleningen worden de oude namen Rijkerdink en Segbertinck in 1807 nog genoemd.

Dat goet to Rikerdinc to Hederke te enen ponde van der heerscap van Diepenhem to horen-rechte. 1379-1382. Rickarding mit sinen toebehoren beleend door Willam van Bevervoerde.

01-01-1394. Idem door Willem van Bevervoerde.

14-04-1437. Idem door Wibbolt van Warmeloe, zoon van Aernt van Warmeloe, na de dood van zijn vader.

21-04-1457. Idem door Wibbolt van Wermeloe.

06-09-1484. Idem door Zweeder van Warmeloe na de dood van zijn vader Wigbolt van Warmeloe.

1379-1382. Seberting beleend door Bruen van Hederke.

1394-1417. Idem door Bruyn van Hederic.

03-08-1433. Idem door Johan van Hederik na de dood van zijn vader.

20-10-1457. Idem door Johan van Hederick.

1475. Schattingsregister. Seberting en Rickarding. 2 s., myn gnedige here ein dach gegheven beth to Mey, oer zaet verdorven, borge Johan en Derick van Warmelo, ghebroduers, my bet. 3 golden r.g.

07-04-1536. GA Deventer. Archief van het Groote Gasthuis. Inv.nr. 947.

Memorie eener rente door Hadewijch ter Porten, eener der 12 zusters des Heiligen Gasthuis, aan de armen aldaar gegeven met behoud der lijftucht die ze blijkens bezegelde brief gekocht hadden van Derrijck van Weldijngen en Mette diens vrouw op Cecilia 1460 voor Jacop van Thije, terwijl deze ze op St. Lebuinis 1445 weder gekocht hadden van Johan en Bruyn van Hederijck broers, van Bruyn van Laer en Luetgart diens vrouw, uit hun 2 erven Dalwijck en Rijckerdinc, waarvan het laatste een leengoed is, gelegen in de buurschap Hederijck.

Memorie eener rente door Hadewijch ter Porten, eene der 12 zusters des H.G., aan de armen aldaar gegeven met behoud der lijftucht, blijkens bezegelden brief van dezen datum van Hendrijck ten Oeuer, Rigter van Kedijngen, zijnde de rente door haar georven van Wijllem van Graett en Reijntken v. G. ehel., die ze gekocht hadden van Derrijck van Weldijngen en Mette diens vrouw op Cecilia 1460 voor Jacop van Thije, Rigter van Kedijnge, terwijl dezen ze op S. Lebuinus 1445 weder gekocht hadden van Johan en Bruijn van Hederijck, gebroeders, van Bruijn van Laer en Luetgart diens vrouw uit hun 2 erven Dalwijck en Rijckerdinc, waarvan het laatste een leengoed is, gelegen in het kerspel Markel, buurschap Hederijck.

Op een zeer geschonden papier, 1536. Frijdach na Judica. (7 April).

1553. (In den jaer ons Heren nae der geburte Jhesu Christi dusent vijffhondert ende dre ende vijffich).

RAO. 239. Archief fam. van Ittersum. Regest nr. 44.

Roelof, Bruyn en joffer Mechtelt van Langen verklaren een magescheid te hebben aangegaan, krachten welke o.a.: Bruyn krijgt, na dode zijner moeder, Suetholter woenynghe, het Turfhuys, het goed Broyll in het kerspel van Goer, der erven de Plecht, Sebertinck en Rijckerdynck in het kerspel van Marckloe in de buurschap Hedericke.

02-07-1567. RAO. 223.1. Archief huis Oldhagensdorp te Vollenhove. Inv.nr. 745. (= regest nr 346).

Akte, waarbij Geerte Gelmers, vrouw van Jordan van den Pavert, ten behoeve van Anna van Scherpenzeel, weduwe van Willem Gelmers, gevestigd heeft een jaarlijkse rente van 12 mud rogge en 9 goudgulden, jaarlijks te betalen op mey te Deventer, gaande uit het erve en goed Broyl in het kerspel Goor en uit de erven en goederen Lutteke Plecht en Segbertinck in het kerspel Markelo, alle gelegen in het richteramtb Kedingen. Authentiek ongedateerd afschrift (ca 1600).

1602. Verpondingsregister.

Segbertinck. 8 mudde landes, darvan 4 liggen woeste, 1½ dagherwerck hoilandes (als gevolg van de plunderingen en vernielingen door de troepen in de voortgaande 80-jarige oorlog lag er in Herike veel grond woest).

In 1602 had men 3 paarden en 1 varken.

In 1642 betaalde Segbertinck nog het "miskoorn" aan de kerk van Markelo.

1674. Bij de bepaling van de vergoeding van de opgelopen schade tijdens de "Munsterse" oorlog werd het erve aangeduid met "Plasman". De vergoeding bedroeg toen 33 gulden; omdat "sijn halven waegen was genomen" werd er nog eens 10 gulden extra uitbetaald

Eigenaar van Plasman in 1682 is Gerrit (Conilies?) Hagedoorn en in 1751 de wed. Jordens uit Deventer.

1753. RA Assen 0613 Huis De Klencke te Oosterhesselen. Inv 351. nr 270.

In 1753 verkopen Elsen Bouwhuis, wed. van Hendrik Lambers Plasman, en haar minderjarige zoon Gerrit en haar meerderjarige absente zoon (ook) Gerrit, neffens Lambert Plasman en Tonis Nilant, man van Willemken Plasman, tesamen voor f 400,- aan Mevrouw M.G. van Doornink, wed. van de Weled. Heer Scholtus Jan Jordens, 2 dagwerken hooyland, den Bisschop genaamt tussen den Wolters Camp en het Slag te Harke, alsmede 2 dagwerken hooyland de Hartgerinks Maate genaemt, tussen Gelkinks en Hekhuis Slag in 't Stokkumer Broek gelegen.

In 1761 lenen Lambert Plasmen en vrouw Aaltje Hoestink f 500,- van Mevrouw Martina Gerharda van Doornink, wed. van J. Jordens te Deventer, met als onderpand hun gehele bouwerije, inboedel des huizes, paarden, beesten en verdere vhee mitsgaders het mestregt.

In 1770 koopt de Weled. Heer J.H. van der Wijk van het Stoevelaar van Mevr. van Doornink, wed. Jordens, het erve Plasmans incl 2 dagwerken hooyland, de Hartgerinks Maate en idem de Bisschop genaemt, voor f 5200,-.

1792. nr 271.

Stukken betreffende de belening van J.H. van der Wijck met het goed Rickerdinck met akten van belening en kwijting van vroegere eigenaren van dit goed van 1647, 1688, 1757 en 1768.

Het vroegere Plasman omstreeks 1920; "een lös hoës"

1661-1808. RA Assen 0613 Huis De Klencke te Oosterhesselen. Inv 351. nr 268.

Akten van overdracht en belening, kwijtingen en aantekeningen betreffende het erve Plasman in de buurschap Harke en de daarbij behorende tienden, toebehoord hebbende aan J.H. van der Wijck en zijn vrouw.

In 1807 verkoopt het Grootte Capittel van de stad Deventer voor f 100,- aan den Heer J.H. van der Wijck tot Stoevelaar den Rijkerdink tiende (In deze akte wordt de oude naam nog gebruikt).

1807. RA Assen 0613 Huis De Klencke te Oosterhesselen. Inv 351. nr 273. Stukken betreffende de overdracht door W.Umbgroven, rentmeester van Deventer, aan J.H. van der Wijck van de tienden uit de erven Rickerdinck, Segbertinck en Grootte en Kleine Plecht.

1810. nr 274.

Akte van verpachting door B.H. van der Wijck, mede voor zijn broers en zusters, aan Jan Berents en Janna Leuvelink van het erf Plasman in de buurschap Herike.

In 1811 bestaat de veestapel uit 1 merrie veulen, 1 merrie, 1 veulen merrie, 4 koeien, 5 vaarsen en 4 kalveren.

In 1813 is eigenaar B.H. van der Wijck.

In 1821 heeft zich een vechtpartij afgespeeld op het Plasman. De schoolmeester van Herike, Pieter Colson Aberson, die bij Plasman in de kost was, doet hiervan aangifte bij Willem Götte de schout en burgemeester van

Markelo. Een Jan Jalink, in de kost bij Hendrik Jan Greven, had hem dadelijk geattakeerd en hem 8 á 9 kinnelagen gegeven en hem met scheldwoorden overladen. Daarna was hij door Berend Verdriet herhaalde malen op de borst gestoten. Bovendien had Harmen Kieft hem met zijn schoenen tot bloedens toe op zijn hoofd geslagen. De redenen van deze schermutseling is onduidelijk. (Pieter had 2 zusters wonende te Groenlo die hem in 1820 legaten toekenden in een testament).

In 1832 is eigenaar de fam. van der Wijck.

In 1850 erfde Epo Sjuick Burmania Vegelin van Claerbergen wonende te Leeuwarden en zoon van Everhardina Josina van der Wijck (†1849) het erve Plasman met ca 14 hectare grond.

Op 14-5-1859 is er een veiling (not. van Marle Deventer) van het erve en is dan in eigendom van Jhr Epo Sjuick Burmania van Claerbergen op Sixma State in Huizum.

Jannes Pongers en zijn zoon Gerrit Jan kochten in 1861 de boerderij. Van het grondbezit namen zij 6 hectare over. Gerrit Jan Pongers werd in 1881, na het overlijden van zijn vader in 1880, volledig eigenaar. Zijn zoon Jan en familie kregen in 1916 het bezit.

In 1935 verkoopt eigenaar Pongers via een openbare veiling de boerderij en 4 ha grond aan buurman Hendrik Jan Koldenberg op de Scheper. Andere stukken grond worden aan buurtgenoten verkocht (Zie kopie akte). Na een paar jaar leegstand is het aloude erve, welke nog steeds een “los hoes” was, in 1938 afgebroken.

Bewoners:

► De vroegstbekende bewoner van Plasman was Willem Plasman, die in 1695 overleed. Hij had een zoon, Aelbert Plasman; deze stierf omstreeks 1694. Aelbert was getrouwd met Henriken Scholten, ook Hendersken genoemd. Zij kregen een dochter Arentien Plasman geboren in 1688 en gedoopt in Goor. Na het overlijden van Aelbert hertrouwde Henriken in 1696 in Lochem met de weduwnaar Jan Rhijnderinck.

► Omstreeks 1696 kwam van het nabijgelegen erve Schurink (3.2.065) Lambert ter Plecht op Plasman wonen. Hij was geboren op de eveneens nabijgelegen boerderij de Plegt-Boskamp (3.2.020) en op Schurink gaan wonen. Hij was 1679 getrouwd met Marie ter Philipsborgh (†ca. 1690). Uit het huwelijk werden op Schurink 2 kinderen geboren: Henrick Schuerinck (*1680) en Enneken /Anna Schuerinck (*1683). Na het overlijden van Marie trouwde Lambert ca 1691 met Gerritjen NN. Uit dit tweede huwelijk werd de dochter Gerritjen Schurinck (*1693) geboren.

Nadat de familie zich op Plasman had gevestigd werd zij met de achternaam Plasman aangeduid. Lambert's zoon Henrick werd opvolger op de boerderij. Dochter Enneken (nu Anna Plasmans genoemd) trouwde in 1716 met Lambert Heckhuis op Hekhuis (3.1.270).

► Hendrick Plasman trouwde in 1716 op 36-jarige leeftijd met Gerritjen Heckhuis (ca1682- ca1723) de halfzuster van Lambert Heckhuis (de man van Hendrick's zuster Anna). Na het overlijden van Gerritjen omstreeks 1723, hertrouwde Hendrick in 1725 op 45-jarige leeftijd met de 25-jarige Elsken ten Bouhuis (1700- na 1753) uit Gelselaar. Uit het eerste huwelijk werden 3 kinderen geboren: Lambert Plasman (*1717) die opvolger werd op Plasman, Gerrit (*1719) die jong overleed en nog eens Gerrit die in 1721 ter wereld kwam. Uit het tweede huwelijk met Elsken ten Bouhuis werden 6 kinderen geboren: Gerrijt (*1726) die in 1758 trouwde met buurmeisje Gerritjen Vinckers (ca1735-ca1760) van het naastgelegen Vinkert (3.2.160), Maritjen (*1728) die jong overleed, Wilmine (*1730) die in 1753 huwde met Teunis Nilant/Nieuwlands (1726-voor 1786) van Nijland-Berkedam (3.2.010) en naar Kerspel Goor verhuisde, Marije die in 1732 ter wereld kwam, Gerritje die ca 1735 werd geboren en Esken, geboren na 1738.

In de loop van de tijd woonden op Plasman ook diverse knechten, meiden en kostgangers. Zo worden in 1748 genoemd de knechten Hendrik, Joghum en de varkenhoeder Bartus.

► Opvolger Lambert Plasman trouwde in 1753 met Aaltjen Hoestink (*ca1734) dochter van Jan Housting van “Hoestink” uit Stokkum (2.2.130). Lambert en Aaltjen kregen 5 kinderen: Henrike (*1754) die in 1777 huwde met de weduwnaar Garrit Willem Hartgerink uit Diepenheim en in 1802 hertrouwde met de weduwnaar Fredrik Breedschede, Marije die werd geboren in 1756, Geertruit (*1761) die omstreeks 1783 trouwde met Egbert Bruil, Lambert die werd geboren in 1764 en Fenneken Plasman (1766-ca1797) die ca 1793 Berend Snellink (1757-1826) op Klein Laandever te Stokkum (2.2.270) huwde.

► De volgende bewoners op Plasman waren Jan Nieuwenhuis (ca 1740-1814) en echtgenote Jenneken Plasman / Pot/ Peuschers (*ca 1741). Jan afkomstig van Niejnhoes in de Dijkerhoek (Markelo buitengebied 1.2.490) trouwde in 1769 met Jenneken. Zij was de dochter van Berent Plasman of Peuschers op herberg De Pot (3.3.270), evenwel geboren in Stokkum.

Het stel kreeg op Plasman 3 kinderen: Hendrike Nieuwenhuis (1770-1837) die in 1806 trouwde met Garrit Berends Heuteman op Schöppert in Beusbergen (2.4.320), Berendina die in 1772 werd geboren en Aaltjen (1775-1852) die in 1805 huwde met Jan ten Dam (1770-1852) op erve Potplas / Plashutte (3.3.320).

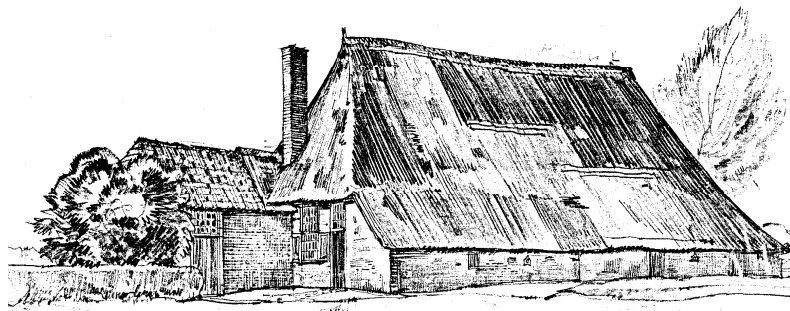
► Waarschijnlijk woonde vanaf ca 1785 tot ca 1792 het paar Gerrit Tijmans en Anna Spielen op Plasman en vertrokken zij daarna naar Matena om dan ca 1808 op de Flipborg aan de Twikkelerweg (3.1.090) te gaan wonen.

► Omstreeks 1792 kwam Jan Montena of Beernink (1760-1817) van Matena (3.1.295) op Plasman wonen. Jan, "bouman", was getrouwd geweest met Berendina Nieuwhuis uit Kerspel-Goor. Hij was in 1788 hertrouwd met Janna Leuvelink (1764-1842) van Klein Luevink in de Achterhoek (Markelo buitengebied 1.3.210).

Uit het eerste huwelijk van Jan was in 1787 op Matena dochter Gerritdina Montena geboren; zij huwde in 1813 in Rijssen met Arend Senkeldam op Krommendam in Elsenerbroek

Uit het tweede huwelijk met Janna Leuvelink werden 8 kinderen geboren, waarvan de twee jongsten op jonge leeftijd stierven.

Zoon Hendrikus Montena of Beernink (1789-1865) werd nog geboren op Matena. Hij werd landbouwer maar bleef ongehuwd; hij werd in 1811 opgeroepen voor het leger van Napoleon en hij gaf op zijn ene been en de heup verminkt te hebben, waarmee hij probeerde onder de dienstplicht uit te komen. Dochter Jenneken Montena of Beernink (1790-1854) werd eveneens geboren op Matena; zij trouwde in 1815 te Goor met de weduwnaar Hermen Roelofs Nijhuis op Nijhuis in de Waterwijck in de Weldammerhoek in Kerspel Goor (boerderij is voor 1900 verdwenen). Geertruyt Montena of Plasman werd als eerste, in 1794, op Plasman geboren; zij huwde in 1823 Willem Egbers te Holten en overleed in 1870 als Geertrui Beernink op de Holter Borkeld. Vervolgens kwam in 1796 Jan Hermen Montena/Plasman/Beernink ter wereld; hij overleed in 1858 op Plasman op 62-jarige leeftijd. Berend Jan Plasman of Beernink werd geboren op Plasman in 1799; hij huwde in 1837 met Jenneken Wilbers of Daalwijk op het nabijgelegen Groot Wilbers (3.2.070) en overleed in 1871. Maria Plasman of Beernink tenslotte werd geboren in 1802. Zij werd opvolgster op Plasman, alwaar zij in 1868 overleed.

Plasman Herike
Los Heer / gesloot

Erve Plasman (tekening Jan Jans)

► Maria Plasman of Beernink trouwde in 1835 in Markelo op 32-jarige met de 37-jarige Jannes Pongers (1797-1880) geboren op de Kleine Höfte (3.1.210) en onder andere geruime tijd knecht op de Plegt (3.2.060). Maria en Jannes kregen één zoon, Gerrit Jan, die geboren werd in 1835 en overleed in 1910. Hij werd de opvolger op Plasman.

► Gerrit Jan Pongers trouwde in 1856 met Geertruid Hagreis (1833-1897) uit Ambt Delden. Gerrit Jan en Geertruid kregen 7 kinderen: Johanna Pongers (*1857), die in 1883 trouwde met Gerrit Hendrik Huiskes (*1850), geboortig van

Hendertink ("De Koopman") in Elsen en in 1885 naar Wierden vertrok, Hermina (1860-1939) die in 1886 trouwde met Albert Jan Burgers (1866-1950) op de Klompenmaker (3.2.260), Gerrit Jan (1863-1925) landbouwer die ongehuwd op Plasman bleef wonen, Jan Hendrik Pongers (1866-1914) eveneens landbouwer; hij bleef ook ongehuwd op Plasman wonen, Jan die werd geboren in 1869 naar Wierden vertrok en in 1909 in Rijssen trouwde met Willemina ter Harmsel, Hermannus (*1872) die in 1877 jong overleed en Jannes Pongers die werd geboren in 1875 in 1926 naar Rijssen vertrok en aldaar in 1939 overleed.

► Omstreeks 1926 kwam Hendrik Jan Deurnink uit Wierden met zijn gezin op Plasman wonen. Gerrit Jan, "los arbeider", was geboren in 1884 in Diepenheim en in 1914 getrouwd met Gerridina ten Brinke, geboren in 1886 in Wierden; zij overleed in 1929 op Plasman. Gerrit Jan en Gerridina brachten 5 kinderen mee naar

Plasman, alle geboren in Wierden: Gerritdina (*1916), Willem (* 1917), Jannes (*1920), die tijdelijk op de Schreur in Elsen was, Hendrik Jan (*1921) en Liëna Willemina (*1925).

Omstreeks 1932 vertrok het gezin Deurnink van Plasman. Tot 1938 woonde weduwnaar Deurnink met zijn 5 kinderen op de Preuter aan de Diependaalseweg naast de Volkshogeschool. Hierna verhuisde hij naar de Spoorwoning aan de Diepenheimsedijk in Stokkum. Hendrik Jan bediende aldaar o.a. het overzetveer over het Twentekanaal.

Na het vertrek van de familie Deurnink van Plasman bleef het erve onbewoond. Het werd in 1935 via een veiling gekocht door buurman Hendrik Jan Koldenberg van de Scheper (3.2.140), waarna de boerderij Plasman in 1938 werd afgebroken.